Punkt i protokollet PR 69/2017 rd

Plenum

Onsdag 14.6.2017 kl. 14.03—15.54

11. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om Europeiska kompetenscentret för motverkande av hybridhot

Regeringens proposition RP 59/2017 rd
Utskottets betänkande FvUB 10/2017 rd

Första behandlingen

Förste vice talman Mauri Pekkarinen: Ärende 11 på dagordningen presenteras för första behandling. Till grund för behandlingen ligger förvaltningsutskottets betänkande FvUB 10/2017 rd. Nu ska riksdagen besluta om innehållet i lagförslaget.

Debatt

15.45 **Lea Mäkipää uv:** Arvoisa puhemies! Käsittelyssä on hallituksen esitys Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskuksesta. Hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskuksen valmistelu aloitettiin marraskuussa viime vuonna, ja siihen osallistui 14 maata. Sen jälkeen tämän vuoden huhtikuussa yhteisymmärrysasiakirjan ovat allekirjoittaneet Suomi, Ruotsi, Iso-Britannia, Latvia, Liettua, Puola, Ranska, Saksa ja Yhdysvallat eli yhdeksän valtiota. Keskus toimisi Helsingissä ja toimii verkostomaisesti, ja työ käynnistynee syyskuussa tänä vuonna. Toimintaa johtaa ohjausryhmä, jossa on tarkoitus olla yksi jäsen jokaisesta mukana olevasta maasta. Lisäksi keskukselle palkataan sihteeristö ja aikanaan puheenjohtaja.

Keskuksen lisäarvona nähdään uusien yhteistyömuotojen kehittäminen asiantuntijaverkostojen avulla. Pyrkimyksenä on myös auttaa resilienssin eli yhteiskuntien sietokyvyn lisäämisessä. Keskuksen arvioidaan tuottavan turvallisuus- ja varautumistyön kannalta arvokasta tietoa sekä lisäävän keskinäistä luottamusta ja tiedonvaihtoa. Osaamiskeskuksen tehtävänä on lisätä tietoisuutta hybridiuhista sekä yhteiskuntien haavoittuvuuksista, joita voidaan hyödyntää hybridioperaatioissa. Keskus harjoittaa strategisen tason vuoropuhelua, tutkimusta, koulutusta, konsultointia ja käytännön harjoituksia, joilla pyritään parantamaan valmiuksia hybridiuhkien torjumiseksi. Hybridiuhat eivät ole pelkästään sotilaallisia: esimerkkejä ovat verkkopropaganda, verkkovakoilu ja tiedon sabotointi, kyberhyökkäykset kriittiseen infraan sekä informaatiovaikuttaminen. Isäntämaaroolin myötä Suomen yhteydenpito hybridiasioissa myös Naton ja Yhdysvaltojen kanssa on merkittävästi lisääntynyt.

Osaamiskeskuksen toiminta rahoitetaan vuosittaisilla jäsenvaltioiden osallistumismaksuilla, vapaaehtoisilla maksuilla sekä muilla keskuksen hyväksymillä tuloilla. Vuosikustannukset ovat melko pienet eli noin 2 miljoonaa euroa. Tämän vuoden kustannukset rahoitetaan kokonaisuudessaan Suomen rahoitusosuutena, ja ensi vuoden kustannuksiksi

Suomen osalta on arvioitu runsaat 700 000 euroa, ja samaa tasoa ovat eri hallitusten osallistumismaksut.

15.47 **Hannu Hoskonen kesk:** Arvoisa herra puhemies! Tämä Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskus, joka tulee nyt Suomeen ja Helsinkiin, on erittäin tärkeä instituutio huolimatta pienestä koosta ja niistä vähistä varoista, millä tämä kyseinen keskus tulee toimimaan. Kuten edustaja Mäkipää omassa puheenvuorossaan kuvasi, noin 2 miljoonaa euroa, se ei paljoa ole. Mutta on äärimmäisen tärkeää, että kansakunnat, nimenomaan avoimen yhteiskunnan kansakunnat, varautuvat siihen, että hybridiuhkat ovat tulevaisuuden uhkia. Ne ovat tätä päivää jo meillä, kuten tiedämme, vaikuttaminen erilaisen sosiaalisen median kautta, erilaisilla tiedotteilla, jotka eivät välttämättä pidä paikkaansa. Tästähän olemme viime aikoina kuulleet: Muun muassa Yhdysvalloissa on käytetty termiä "vaihtoehtoiset faktat", niillä yritetään vaikuttaa kansan mielipiteeseen ja luoda epävarmuutta vakaisiin maihin. Tätä menetelmää on monessa maailman maassa tänäkin päivänä käytetty ja tuhoisin seurauksin. On hyvä asia, että Suomessa on tämä hybridiosaamiskeskus, joka sitten alkaa tutkia näitä asioita ja valmistaa jäsenmaita siihen, että tällaiset hybridiuhkat eivät käy todeksi.

Suomen kannalta elämme sellaista aikaa, jossa Suomessa — tietenkin avoimena yhteiskuntana ja ennen kaikkea huipputeknologian yhtenä suurena maana — tämä hybridiosaaminen on erittäin hyvällä tasolla. Emme ole siinä varmasti parhaita, mutta kun tämä kaikkien hankkeeseen liittyneiden maiden tietämys pannaan yhteen ja kehitellään siitä sitten lisää turvallisuutta näihin maihin, pääsemme varmasti pitemmälle.

On syytä kuitenkin muistaa, kun tässä talossa on puhuttu esimerkiksi internetin hyödyntämisestä vaaleissa, että ihminen voisi äänestää internetin kautta: mielestäni siinä yhteydessä ainakin omalta osaltani rohkenen sanoa, että en pidä sitä järjestelmää hyvänä, koska meillä on erittäin hyvä, toimiva vaalijärjestelmä Suomessa ja tämä menettely, jossa vaaliuurnilla käydään, on täysin turvallinen ja idioottivarma ja antaa luotettavan tuloksen eikä ulkoisen vaikuttamisen [Puhemies koputtaa] mahdollisuus tule siinä kysymykseen.

15.50 **Pauli Kiuru kok:** Arvoisa puhemies! Turvallisuudesta ei voi nykyaikana liikaa puhua ja sen merkitystä korostaa. Kun turvallisuudesta puhutaan, niin kansainvälinen yhteistyö ja sen merkitys tulee vääjäämättä esiin. Hybridivaikuttamisen keinoja on lukemattomia, ja tuntuu, että niitä tulee koko aika lisää. Voi olla disinformaatiota, niin kuin tässä mainittiin, erilaista vaikuttamista, uhkailua, väkivallan tekoja tai niillä uhkaamista. Odotan sitä tietoa, että Lontoon pilvenpiirtäjän tulipalosta ottaa joku taho vastuun. Toivottavasti on kysymys vain onnettomuudesta, jos nyt näin voi sanoa.

Tämän päivän ehkä ikävä uutinen Suomesta on se, että suojelupoliisi ainakin Helsingin Sanomien mukaan kertoo, että terrorismin uhka on Suomessa merkittävästi kasvanut ja heidän arvionsa mukaan 350 ihmistä Suomessa on taipuvaisia tekoihin, jotka ovat lähellä terrorismia tai tällaista terrorismiin liittyvää väkivaltaista käyttäytymistä.

Riksdagen avslutade den allmänna debatten.

Riksdagen godkände innehållet i lagförslaget i proposition RP 59/2017 rd enligt betänkandet. Första behandlingen av lagförslaget avslutades.